

Зміст

| | |
|--|----|
| Передмова..... | 3 |
| Тема 1. Макроекономічна теорія як наука..... | 5 |
| 1. Об'єкт і предмет макроекономічної теорії..... | 6 |
| 2. Структура і функції макроекономічної теорії..... | 8 |
| 3. Особливості методу макроекономічної теорії | 11 |
| 4. Історичні етапи становлення і розвитку макроекономічної теорії | 13 |
| | |
| Тема 2. Макроекономічна виробнича система: результати виробництва | 23 |
| 1. Поняття національного виробництва | 25 |
| 2. Кругообіг національного виробництва | 28 |
| 3. Система національних рахунків..... | 29 |
| 3.1. Поняття Системи національних рахунків | 29 |
| 3.2. Суть та основні положення Системи національних рахунків | 30 |
| 3.3. Особливості впровадження Системи національних рахунків в Україні | 31 |
| 4. Валовий внутрішній продукт і методи його виміру | 33 |
| 4.1. Основні макроекономічні показники | 33 |
| 4.2. Методи виміру валового внутрішнього продукту..... | 34 |
| 4.2.1. Розрахунок ВВП за витратами | 34 |
| 4.2.2. Розрахунок ВВП за доходами | 35 |
| 5. Похідні показники обсягу національного виробництва..... | 37 |
| | |
| Тема 3. Макроекономічна ринкова система: сукупний попит і сукупна пропозиція..... | 45 |
| 1. Поняття і структура національного ринку | 47 |
| 2. Сукупний попит: фактори його формування і зміни | 49 |
| 2.1. Фактори формування сукупного попиту..... | 49 |
| 2.2. Фактори зміни сукупного попиту | 50 |
| 3. Сукупна пропозиція: фактори формування і зміни | 53 |
| 3.1. Форма кривої сукупної пропозиції..... | 53 |
| 3.2. Фактори зміни сукупної пропозиції..... | 55 |
| 4. Макроекономічна рівновага..... | 57 |
| 4.1. Рівновага сукупного попиту і сукупної пропозиції | 57 |
| 4.2. Зміна рівноваги | 58 |

| | |
|---|----|
| 4.2.1. Зміщення кривої сукупного попиту | 58 |
| 4.2.2. Ефект храповика..... | 59 |
| 4.2.3. Зміщення кривої сукупної пропозиції..... | 61 |

| | |
|--|----|
| Тема 4. Макроекономічна ринкова система: сукупний попит на споживчі товари. Споживання і заощадження | 69 |
|--|----|

| | |
|--|----|
| 1. Фактори формування сукупного попиту на споживчі товари. Споживання і заощадження | 70 |
| 1.1. Графік споживання..... | 70 |
| 1.2. Графік заощаджень | 71 |
| 2. Економічні параметри рівнів споживання і заощадження..... | 72 |
| 3. Фактори зміни сукупного попиту на споживчі товари | 73 |

| | |
|--|----|
| Тема 5. Макроекономічна ринкова система: сукупний попит на інвестиційні товари | 81 |
|--|----|

| | |
|---|----|
| 1. Фактори формування сукупного попиту на інвестиційні товари | 83 |
| 2. Фактори зміни сукупного попиту на інвестиційні товари | 87 |
| 3. Фактори нестабільності сукупного попиту на інвестиції | 89 |

| | |
|--|----|
| Тема 6. Макроекономічна ринкова система: рівноважний ВВП | 96 |
|--|----|

| | |
|--|-----|
| 1. Методи формування рівноважного ВВП | 99 |
| 1.1. Визначення рівноважного ВВП на основі методу співставлення витрат і обсягів виробництва ("доходи – витрати")..... | 99 |
| 1.2. Визначення рівноважного ВВП на основі методу співставлення інвестицій і заощаджень ("ін'єкції-вилучення")..... | 100 |
| 2. Вплив інвестицій на коливання рівноважного ВВП..... | 103 |
| 2.1. Мультиплікатор інвестицій..... | 103 |
| 2.2. Рівноважний ВВП в умовах різного рівня зайнятості..... | 106 |
| 3. Вплив чистого експорту на коливання рівноважного ВВП у відкритій і приватній економіці..... | 108 |
| 4. Побудова кривої сукупного попиту на основі кейнсіанської моделі "витрати-випуск" | 110 |

| | |
|---|-----|
| Тема 7. Макроекономічна ринкова система: економічні коливання і цикли..... | 122 |
|---|-----|

| | |
|--|-----|
| 1. Поняття економічних коливань і економічних циклів і їх особливості | 124 |
| 1.1 Поняття економічних коливань і циклів | 134 |
| 1.2. Причини економічних коливань і циклів | 126 |
| 1.3. Принцип акселерації | 128 |
| 2. Короткі, середні і довгі хвилі економічного розвитку..... | 129 |
| 2.1. Короткі і середні економічні цикли | 129 |
| 2.2. Довгі хвилі..... | 132 |
| 3. Сучасні економічні цикли та їх особливості..... | 133 |
| | |
| Тема 8. Макроекономічна нестабільність: безробіття і інфляція | 139 |
| 1. Економічна нестабільність і виникнення безробіття | 141 |
| 1.1. Зайнятість як економічна проблема | 141 |
| 1.2. Природний та фактичний рівні безробіття..... | 147 |
| 1.3. Економічні та соціальні витрати від безробіття. Закон Оукена | 148 |
| 1.4. Державна політика зайнятості..... | 149 |
| 2. Економічна нестабільність і виникнення інфляції..... | 151 |
| 2.1. Поняття інфляції та методи її виміру | 151 |
| 2.2. Основні типи інфляції та механізм її розвитку | 154 |
| 2.3. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика в сучасних умовах | 161 |
| | |
| Тема 9. Макроекономічна ринкова система: інфляція і стагфляція | 172 |
| 1. Інфляція і стагфляція (кейнсіанська модель)..... | 176 |
| 1.1. Зміна сукупного попиту і виникнення інфляції | 176 |
| 1.2. Функціональна залежність між інфляцією і безробіттям..... | 178 |
| 1.3. Виникнення стагфляції в умовах шоків пропозиції (кейнсіанська інтерпретація) | 179 |
| 2. Інфляція і стагфляція (неокласична модель)..... | 181 |
| 2.1. Інфляція і стагфляція в умовах адаптивних очікувань (модель гіпотези природного рівня безробіття) | 181 |
| 2.2. Інфляція і стагфляція в умовах раціональних очікувань (модель гіпотези природного рівня безробіття) | 182 |
| 3. Інфляція і стагфляція в умовах зміни короткострокової і довгострокової кривої сукупної пропозиції (неокласична модель) | 183 |
| 3.1. Розвиток інфляції надлишкового попиту | 183 |

| | |
|--|-----|
| 3.2. Розвиток інфляції надлишкових витрат | 185 |
| 4. Інфляція і стагфляція в умовах зміни короткострокової і довгострокової кривої сукупної пропозиції (модель теорії економіки пропозиції) | 187 |
| Тема 10. Макроекономічна фінансова система: вплив державних фінансів на національну економіку | 193 |
| 1. Кейнсіанська концепція впливу державних фінансів на національну економіку..... | 195 |
| 1.1. Дискреційна фіскальна політика..... | 195 |
| 1.2. Недискреційна фіскальна політика | 202 |
| 2. Концепція прихильників теорії економіки пропозиції впливу державних фінансів на національну економіку | 206 |
| Тема 11. Макроекономічна фінансова система: бюджетний дефіцит і державний борг | 214 |
| 1. Бюджетний дефіцит і фіскальна політика..... | 216 |
| 1.2. Поняття і типи бюджетного дефіциту..... | 216 |
| 1.3. Концепції бюджетної політики | 218 |
| 2. Державний борг та його економічні наслідки | 221 |
| 2.1. Суть, причини та види державного боргу | 221 |
| 2.2. Економічні наслідки державного боргу | 222 |
| Тема 12. Макроекономічна грошова система: державний сектор | 233 |
| 1. Методи регулювання грошової пропозиції національним банком | 234 |
| 1.1. Структура і функціонування капіталу національних банків..... | 234 |
| 1.2. Методи традиційного та селективного (вибіркового) регулювання грошової пропозиції національним банком..... | 238 |
| 2. Державне регулювання грошової пропозиції і економічний цикл | 241 |
| 2.1 Державне регулювання грошової пропозиції в умовах економічного спаду та економічного піднесення | 241 |
| 2.2. Державне регулювання грошової пропозиції і його вплив на рівноважні ціни і рівноважні обсяги виробництва. Ефективність державного регулювання | 245 |
| 2.3. Грошово-кредитна політика в Україні | 246 |

| | |
|---|-----|
| Тема 13. Макроекономічна грошова система: комерційний сектор | 255 |
| 1. Банківський капітал і основні принципи його функціонування | 257 |
| 1.1 Банківські рахунки і їх структура. Активна і пасивна частини банківських рахунків | 257 |
| 1.2 Поняття резервів і резервного відношення /резервної норми/. Види банківських резервів. Фактичні, обов'язкові і надлишкові банківські резерви..... | 259 |
| 1.3 Банківські операції і зміна банківських рахунків. Депозитні платіжні банківські операції..... | 261 |
| 2. Методи формування депозитних грошей індивідуальними комерційними банками | 263 |
| 2.1 Позика грошей і формування депозитних грошей | 263 |
| 2.2 Купівля цінних паперів і формування депозитних грошей. Депозитні гроші і зміна обсягів грошової пропозиції | 264 |
| 3. Методи формування депозитних грошей системою комерційних банків..... | 265 |
| 3.1 Обов'язкові резерви і формування депозитних грошей системою комерційних банків. Грошовий мультиплікатор та його ефект | 265 |
| 3.2 Державне регулювання резервної норми як фактор зміни обсягів пропозиції депозитних грошей в банківській системі..... | 270 |
| | |
| Тема 14. Макроекономічна грошова система: грошово-кредитне регулювання..... | 277 |
| 1. Грошово-кредитне регулювання в кейнсіанській теорії | 279 |
| 2. Монетаристська концепція грошово-кредитного регулювання..... | 283 |
| 3. Схема неокласичного підходу до грошово-кредитного регулювання | 284 |
| 4. Дилема грошової політики..... | 286 |
| | |
| Тема 15. Зміст і типи економічного зростання | 292 |
| 1. Поняття, фактори і типи економічного зростання | 293 |
| 2. Вимір економічного зростання | 300 |
| | |
| Тема 16. Моделі і регулювання економічного зростання | 308 |
| 1. Модель економічного зростання Р. Солоу..... | 311 |
| 2. Теорії державного регулювання економічного зростання..... | 318 |

| | |
|--|-----|
| Тема 17. Світова економічна система: виробництво | 327 |
| 1. Інтернаціональне виробництво: поняття та закономірності його розвитку..... | 331 |
| 2. Світова система рахунків: поняття і структура. Методи виміру обсягів світового виробництва | 334 |
| 3. Економічні коливання і економічні цикли в історичній ретроспективі світової економіки та проблеми її стабілізації | 338 |
| | |
| Тема 18. Світова економічна система: ринок товарів і ресурсів | 346 |
| 1. Світовий ринок товарів | 348 |
| 1.1. Типи світових товарних ринків | 348 |
| 1.2. Попит, пропозиція і ціна на світових товарних ринках | 352 |
| 1.3. Торговельна політика | 356 |
| 2. Світовий ринок ресурсів | 357 |
| 2.1. Ринок капіталу..... | 357 |
| 2.2. Ринок трудових ресурсів | 360 |
| 2.3. Ринок валютних ресурсів | 361 |
| | |
| Тема 19. Світова економічна система: валютний ринок..... | 369 |
| 1. Валютний ринок: механізм функціонування та тенденції розвитку... | 371 |
| 2. Валютні курси і фактори їх формування | 378 |
| 3. Валютне регулювання в умовах світової валютної системи..... | 386 |
| | |
| Тема 20. Міжнародний ринок капіталу..... | 400 |
| 1. Суть та структура міжнародного ринку капіталу | 402 |
| 2. Міжнародний кредитний ринок | 405 |
| 3. Міжнародний ринок цінних паперів | 409 |
| 3.1. Суть, склад і структура міжнародного ринку цінних паперів..... | 409 |
| 3.2. Міжнародний ринок боргових цінних паперів..... | 415 |
| 3.3. Міжнародний ринок титулів власності | 420 |
| | |
| Рекомендована література | 434 |